

“Magic Box กล่องมหัศจรรย์ เพื่อการป้องกัน HIV/AIDS”

สาขาป้องกันและแก้ไข

ปัญหาเอดส์ในชุมชน

ประจำปีพุทธศักราช
๒๕๖๘

นายพิฑูร มีมัน

อสม. ดีเด่นระดับชาติ
จังหวัดพิษณุโลก

ชื่อนวัตกรรม : Magic Box กล่องมหัศจรรย์เพื่อการป้องกัน HIV/AIDS

ชื่อเจ้าของผลงาน : นายพิฑูร มีมัน

ประเภทนวัตกรรม : ☒ นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ (Product innovation)

☐ นวัตกรรมบริการ (Service innovation)

☐ นวัตกรรมกระบวนการ (Process innovation)

สาขาที่ประกวด : สาขาป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ในชุมชน

จังหวัด : พิษณุโลก

อสม.ดีเด่นระดับ ☐ เขต ☐ ภาค ☒ ชาติ

ที่มาและความสำคัญของการสร้างนวัตกรรม

ด้วยแรงบันดาลใจในการทำงานด้านเอดส์ ที่เริ่มจากที่ได้รับทุนการศึกษา จากมูลนิธิร่วมจิตต์น้อมเกล้าเพื่อเยาวชนในพระบรมราชินูปถัมภ์ ประจำปีการศึกษา 2539 ขณะที่กำลังศึกษาที่คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หลังสำเร็จการศึกษาจึงเกิดแรงผลักดันทางใจที่จะทำงานองค์กรการกุศลสาธารณประโยชน์ (NGO) สายสุขภาพและสังคมสงเคราะห์ จึงสมัครเข้าทำงานที่มูลนิธิเฟิร์ล เอส. บัค (ประเทศไทย) สาขาชลบุรี ในปี พ.ศ.2540 เป็นต้นมา และจากจุดเริ่มต้นที่ได้ทำงานช่วยเหลือเด็กชายกำพร้า ฐานะยากจน อาศัยอยู่กับพระเพราะแม่และน้องชายที่ต้องเสียชีวิตด้วยโรคเอดส์ทั้งคู่ให้ได้รับการศึกษาและพึ่งพาช่วยเหลือตัวเองได้อย่างมั่นคง ด้วยแรงจูงใจครั้งนั้นก่อให้เกิดอุดมการณ์กับตัวเองที่จะมุ่งมั่นช่วยเหลือผู้เผชิญปัญหาและผลกระทบจากโรคเอดส์ให้กลับมามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเห็นคุณค่าในตนเองขึ้น ผลที่ได้รับจากการทำงานเพื่อเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ ผู้ติดเชื้อเอชไอวี/ผู้ป่วยเอดส์ คือ สุขและถือเป็นเกียรติ จนตกผลึกเป็นแรงจูงใจให้เกิดพลังบวกในการทำงานจิตสาธารณะต่างๆ โดยยึดคติประจำใจ “ประโยชน์ส่วนตน เป็นที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์ เป็นกิจที่หนึ่ง” ดังคำสอนของสมเด็จพระบรมราชชนก ซึ่งถูกปลูกฝังมาตั้งแต่ศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย และยึดนำไปเป็นคุณธรรม จริยธรรมประจำใจในการทำงานและใช้ชีวิตประจำวันของตนเองเสมอมา

ประสบการณ์ทำงานกว่า 20 ปี ในการทำงานด้านเอดส์ ในกลุ่มเด็กและสตรีที่ได้รับผลกระทบจากเอชไอวีในพื้นที่จังหวัดชลบุรี โดยให้การดูแลช่วยเหลือเด็กที่เกิดจากแม่ที่เป็นผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี ครอบคลุมแผนงานทางด้านสุขภาพ การศึกษา อาชีพและสังคม จิตวิทยา ให้การดูแลช่วยเหลือด้านการสงเคราะห์ เพื่อให้สามารถเข้าถึงบริการทางการแพทย์และสังคมตามสิทธิอย่างเท่าเทียม ควบคู่กับการส่งเสริมสุขภาพผู้หญิงที่ติดเชื้อเอชไอวีในชุมชนได้รับองค์ความรู้ที่รอบด้าน การดูแลสุขภาพการป้องกันการติดเชื้อจากแม่สู่ลูก และการสื่อสารเรื่องเอดส์กับคู่ครอง และครอบครัว ส่งเสริมให้ผู้หญิงที่มีเชื้อเอชไอวี ให้ได้รับการส่งเสริมอาชีพทางเลือก สามารถเป็นผู้นำมีบทบาทในการทำงานกลุ่มเพื่อนช่วยเหลือเพื่อน ทำงานร่วมพัฒนาบริการกับสหวิชาชีพ และได้ปรับปรับเป็นแบบอย่างที่ดีมีการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า ประกอบกับได้ทำงานร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเสม็ด และตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จนเกิด “แบบอย่างความสำเร็จ จากร่วมสร้างบุคคลต้นแบบในการดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหาเอชไอวี/เอดส์ในชุมชน” ทั้งตัวบุคคลและ

ในปี ๒๕๕๙ ได้กลับมาที่ม่ายที่บ้านนาชุม หมู่ ๘ ตำบลท่าช้าง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก เพื่อดูแลแม่ที่เป็นผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้านและพิการทางการเคลื่อนไหว จึงลงทะเบียน รับการอบรม และบรรจุเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน สังกัดโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านนาชุม โดยตั้งใจจะนำประสบการณ์และความรู้ มาตอบแทนบุญคุณบ้านเกิดตนเอง ยังคงตั้งมั่นในปณิธานการทำงานเอดส์อย่างต่อเนื่องในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ต่อมาในปี ๒๕๖๒ ได้เข้าประสานขอร่วมบริการเป็นจิตอาสา ในคลินิกฟ้าใส (ARV) โรงพยาบาลพรหมพิราม โดยได้รับการตอบรับ สนับสนุนเป็นอย่างดีจากคุณกัญญารัตน์ วัชรนาครณ์ พยาบาล วิชาชีพชำนาญการ ผู้รับผิดชอบงานเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังได้ร่วมงานในบทบาทพี่เลี้ยงที่ปรึกษาแกนนำกลุ่มตะวัน (กลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์) โรงพยาบาลพรหมพิราม และชมรมเพื่อน M เมืองพรหม (กลุ่มความหลากหลายทางเพศ) จากการร่วมปฏิบัติงานทั้งเชิงรับและเชิงรุก เช่น การให้คำปรึกษา การพบกลุ่มในวันร่ายยาต้านไวรัส การเยี่ยมบ้าน ร่วมออกหน่วยบริการ VCT และนิทรรศการความรู้เคลื่อนที่ วิทยากรให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ พัฒนาศักยภาพแกนนำ ส่งเสริมความรู้เรื่อง S&D , U=U, PrEP/PEP, HIV Self Test , เพศศึกษาและอนามัยเจริญพันธุ์ สนับสนุนการเข้าถึงถุงยางอนามัย ๑๐๐% และพื้นที่สร้างสรรค์ลดปัจจัยเสี่ยงจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มเด็กวัยรุ่น เยาวชน อสม.และประชาชนในชุมชน เพื่อ ป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี และสนับสนุนการเข้าสู่บริการ RRTTPR ระบบการดูแลสุขภาพ อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก

จากการร่วมปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลพรหมพิราม พบว่า ผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่เข้ามาใช้บริการตรวจรักษา มักจะมามีภาวะเอดส์เต็มขั้น เป็นผลจากการที่ไม่รู้สถานะผลเลือดของตนเอง หรือขาดความตระหนักรู้ในการ ป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี นอกจากนี้ ยังได้ออกทำงานเชิงรุกในชุมชนต่างๆในอำเภอพรหมพิราม ร่วมกับแกนนำกลุ่มตะวัน ชมรมเพื่อน M เมืองพรหม ในตำบลท่าช้าง มีการรวมกลุ่มของ อสม. และ อสค. ภายใต้ชื่อกลุ่มจิตอาสา รักษาท่าช้าง มีกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการป้องกันควบคุมโรคเอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ให้กับกลุ่มนักเรียน เยาวชน และประชาชนในหมู่บ้าน โดยให้แกนนำที่ผ่านการอบรมเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ สื่อสาร พูดคุย เรื่องเอดส์ในชุมชน ดังนั้น นายพิฑูร มีมัน ประธาน กลุ่มจิตอาสารักษาท่าช้าง จึงได้คิดวิธีนำกล่องบรรจุอาหารของพระอาจารย์ข้าง "คน คั่น คน" มาเป็นเครื่องมือใส่สื่อสร้างความรู้ อุปกรณ์ป้องกัน HIV/ADS เพื่อป้องกันมิให้คนในชุมชนของพวกเราติดเชื้อเอชไอวี ซึ่งนำกล่องบรรจุอาหารของพระอาจารย์ข้าง ที่ใช้แล้วอันมีคุณค่าทางจิตใจมาประยุกต์ทำ Magic Box กล่องมหัศจรรย์เพื่อการป้องกัน HIV/AIDS โดยมีต้องใช้เงินมาซื้อกล่องใหม่ เพื่อความประหยัด และสร้างแรงศรัทธาของผู้ที่นำไปใช้ในการทำกิจกรรมรณรงค์แก่กลุ่มเป้าหมายใน ชุมชน โดยแนวคิดจากปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการนำวัสดุใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ ลดขยะ ลดเสี่ยง ลดโรค เนื่องด้วย พบปัญหาแกนนำใหม่ ยังไม่มั่นใจในทักษะความรู้ที่ได้รับมาจากการอบรม ในการสื่อสารเรื่องเอชไอวีและยังขาดอุปกรณ์สื่อสารด้านเอชไอวี

จึงเกิดแนวคิดการสร้างนวัตกรรม Magic Box ขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงานของแกนนำใหม่ เนื่องจากใน Magic Box มีอุปกรณ์ภายในกล่องที่หลากหลายให้เลือกใช้ตามความเหมาะสมของพื้นที่ และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย อีกทั้งยังช่วยลดภาระในการขนย้ายกล่องวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือสื่อสาร การเรียนรู้ต่างๆ ที่มีจำนวนมาก น้ำหนักเยอะ ใช้แรงงานในการขนย้ายหลายคน ค้นหาอุปกรณ์ที่ต้องการใช้ไม่เจอยากต่อการตรวจสอบจำนวนคงเหลือหรืออุปกรณ์ที่ขาดหายไป นอกจากนั้น นวัตกรรม Magic Box ยังสามารถใช้ได้ทุกเวลา สถานที่ หรือในช่วงโรคโควิด๑๙ ยังคงระบอบต แขนงนำก็สามารถนำไปใช้ได้จริง แบบเคาะประตูบ้าน และได้รับการยอมรับจากแกนนำผู้ใช้งานกลยุทธ์หลักเพื่อยุติปัญหาเอ็ดส์ระดับชุมชน สอดรับด้วยนวัตกรรม Magic Box กล่องมหัศจรรย์ เพื่อการป้องกัน HIV/AIDS

๑. เปลี่ยนมโนทัศน์จากควบคุมโรคเป็นยุติปัญหาเอดส์
๒. ใช้ข้อค้นพบประโยชน์ของการรักษาคือการป้องกัน ด้วยการเข้าถึงการรักษาอย่างต่อเนื่อง ด้วยยาต้านไวรัสจนกดไวรัสสำเร็จ และส่งเสริมการให้ข้อมูล U=U กับประชากรกลุ่มเสี่ยงและประชาชนกลุ่มทั่วไป เข้าถึงบริการถุงยางอนามัย และ PrEP/PEP
๓. การบริหารจัดการข้อมูล และสนับสนุนให้ประชาชนรู้สถานการณ์ติดเชื้อเอชไอวี โดยมุ่งเน้นให้ชุดบริการป้องกัน ผสมผสานครอบคลุม ด้วยการเข้าถึงบริการถุงยางอนามัย และ PrEP/PEP
๔. ลดการตีตราและการเลือกปฏิบัติ การส่งเสริมความเท่าเทียม การเคารพปกป้องสิทธิ
๕. เข้าถึงชุดตรวจHIVแบบรู้ผลเร็วและชุดตรวจเอชไอวีด้วยตนเอง ส่งเสริมการตรวจเป็นเรื่องธรรมดา (Normalize HIV)
๖. การเสริมสร้างความร่วมมือ สื่อสร้างสรรค์ ศูนย์บริการชุมชน และพื้นที่ปลอดภัยสำหรับเยาวชน

วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและการส่งต่อเข้าสู่บริการตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวี และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ติดตามกลุ่มประชากรหลักที่มีผลเลือดเป็นลบ ให้เข้ารับบริการตรวจเลือดซ้ำและยังคงสถานะผลเลือดลบต่อไป

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. ค้นหาปัญหาในการทำงานเชิงรุกด้านการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี ในตำบลท่าช้าง พบว่าแกนนำใหม่กลุ่มจิตอาสา รักรักษาข้างขาดเครื่องมือในการสื่อสารพูดคุยกับกลุ่มเป้าหมายในชุมชน
๒. เสนอแนวทางการนำกล่องบรรจุอาหารของพระอาจารย์ช้าง "คน คั่น คน" มาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือใส่อุปกรณ์ป้องกัน HIV/AIDS เพื่อใช้สื่อสาร เสริมสร้างความรู้ เรื่องเอชไอวี กับคนในชุมชน
๓. พัฒนากล่องเครื่องมือสื่อสารเคลื่อนที่สำหรับทำกิจกรรมเชิงรุก ในรูปแบบชวนคิด ชวนคุย ชวนวิเคราะห์ร่วมแลกเปลี่ยน ความรู้ และทัศนคติ เครื่องมือสื่อสารประกอบด้วย บัตรวิเคราะห์ความเสี่ยง/กิจกรรม บิงโก QQR , บัตรประเมินความเสี่ยง/กิจกรรมลูกปัด หลากสี , condom ๑๐๐% กิจกรรมสาธิต/แผน ตัวอย่างถุงยางอนามัยและสารหล่อลื่น สาธิตการใช้ ถุงยางอนามัยด้วยอวัยวะเพศชายปลอม , บัตรทางด่วนแนะนำบริการVCT , แนะนำชุดตรวจคัดกรอง HIV Self Test เป็นต้น

๔. ขั้นตอนดำเนินงาน

๑. ออกแบบ Magic Box เพื่อใช้สื่อสาร เสริมสร้างความรู้ เรื่องเอชไอวี ในกิจกรรมให้ตอบสนองความต้องการในการนำไปใช้ของแกนนำ และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มวัยในชุมชน
๒. จัดหาอุปกรณ์และวัสดุที่จำเป็นที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้มีความสอดคล้องกับ Magic Box
๓. ลงมือผลิต Magic Box จำนวน ๓ ชุด
๔. การนำ Magic Box มาทดลองก่อนนำไปใช้จริง
๕. การปรับปรุงแก้ไข พัฒนา Magic Box จากการนำไปหมุนเวียนทดลองใช้
๖. นำ Magic Box ที่แก้ไขปรับปรุงจนสำเร็จแล้ว มาแนะนำการใช้ในการประชุมของ อสม.
๗. การนำ Magic Box ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายในชุมชน
๘. สสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้ Magic Box
๙. สรุปผล หาแนวทางใหม่ๆ ในการทำให้วัฏกรรม Magic Box มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อแกนนำจิตอาสา รักษาข้างและชุมชน

รายละเอียดนวัตกรรม : ชุดสื่อความรู้และอุปกรณ์สาธิตที่บรรจุ ใน Magic Box กล่องมหัศจรรย์
เพื่อการป้องกัน HIV/AIDS ประกอบด้วย

๑. ถุงยางอนามัย ขนาด ๔๙ นิ้ว จำนวน ๒ แพ่ง
 ๒. ถุงยางอนามัย ขนาด ๕๒ นิ้ว จำนวน ๒ แพ่ง
 ๓. ถุงยางอนามัย ขนาด ๕๔ นิ้ว จำนวน ๒ แพ่ง
 ๔. ถุงยางอนามัย ขนาด ๕๖ นิ้ว จำนวน ๒ แพ่ง
 ๕. ถุงอนามัยสตรี จำนวน ๑ แพ่ง
 ๖. อวัยวะเพศชายเทียม (สาธิต) จำนวน ๒ แพ่ง
 ๗. สารหล่อลื่นสูตรน้ำ จำนวน ๒ แพ่ง
 ๘. ชุดแนะนำ HIV Self Test (เจาะเลือดปลายนิ้ว) จำนวน ๒ ชิ้น
 ๙. ลูกปัด ๓ สี (แดง เหลือง เขียว) จำนวน ๓ กระปุก
 ๑๐. แบบประเมินพฤติกรรมเสี่ยง จำนวน ๑๒ แผ่น
 ๑๑. เอกสารความรู้ HIV/ถุงยางอนามัย/PrEP/PEP จำนวน ๕ แผ่น
 ๑๒. กระดาษชำระ จำนวน ๑ ห่อ
 ๑๓. ปากกา จำนวน ๒ ด้าม
 ๑๔. นามบัตรที่ติดต่อหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ จำนวน ๑๒ แผ่น
 ๑๕. กระดาษโน้ต จำนวน ๑๒ แผ่น
- นำเสนอโดยวิทยากรเอดส์ในชุมชน

ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินงานRRTTPR (Reach เข้าถึง -Recruit นำพา- Test ตรวจ-Treat รักษา-Prevention ป้องกัน- Retain คงอยู่ในระบบการรักษา) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาดเอดส์ในชุมชน โดย อสม. นายพิฑูร มีมัน และแกนนำกลุ่มจิตอาสาสมัครหาข้าง ได้นำชุดสื่อความรู้ และอุปกรณ์สาธิตที่บรรจุใน Magic Box ไปใช้ในงาน กิจกรรมต่างๆในชุมชน ตั้งแต่ปี ๒๕๖๕-๒๕๖๗ เช่น วิทยากรเอดส์ชุมชน กิจกรรมออกหน่วยบริการตรวจเอชไอวีเคลื่อนที่กับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลพรหมพิราม (VCT : Voluntary Counseling and Testing) กิจกรรมพื้นที่สร้างสรรค์ เยาวชนลดปัจจัยเสี่ยง END AIDS NO-L Cup "ยุติเอดส์ ปฏิเสธแอลกอฮอล์" ในรูปแบบการแข่งขัน กีฬาวอลเลย์บอล ฟุตบอล ศิลปะและการแสดงดนตรี สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเชิงรุก ให้ความรู้แบบออฟไลน์ จำนวน ๕๑๖ คน บริการถุงยางอนามัย ๑,๐๓๒ ชิ้น ชักชวนกลุ่มเป้าหมายเข้าสู่ระบบบริการ โดยให้คำแนะนำปรึกษาขอประเมินพฤติกรรมเสี่ยง และส่งต่อตรวจเร็ว จำนวน ๕๑๖ คน มีผู้สนใจตรวจเลือดหาเชื้อเอชไอวีและได้รับการ ส่งต่อไปเจาะเลือดที่ โรงพยาบาลพรหมพิราม จำนวน ๔๘๙ คน ส่งต่อเข้ารับการรักษา ARV-Same Day จำนวน ๒๐ คน ส่งต่อรับยา PEP(ยาด้านฉุกเฉินหลังสัมผัสเชื้อ) จำนวน ๑ คน คงอยู่ในระบบและกตไวรัสได้ จำนวน ๒ คนนอกจากนี้ มีการขยายผล การนำชุดสื่อความรู้และอุปกรณ์สาธิตที่บรรจุใน Magic Box ไปใช้ในแกนนำกลุ่มเพื่อน M เมืองพรหม ที่จัดกิจกรรมในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย ในเขตอำเภอพรหมพิรามและพื้นที่ใกล้เคียง

๒. ประโยชน์ ของ Magic Box : ชุดสื่อความรู้และอุปกรณ์สาธิตที่บรรจุ ใน Magic Box

กล่องมหัศจรรย์เพื่อการป้องกัน HIV/AIDS ช่วยให้การสื่อสาร ระหว่างแกนนำ และกลุ่มเป้าหมาย เข้าใจตรงกัน ส่งผลให้เกิดการป้องกันการติดเชื้อเอชไอวีและเข้าถึงการตรวจเลือดหาเชื้อเอชไอวีการประเมินช่วงก่อนการทดลองใช้ และสรุปผลความพึงพอใจ ดังนี้

๑. Magic Box ๑ กล่อง เหมาะกับแกนนำ ๑-๒ คน/ครั้ง ใช้เวลาแนะนำ/สาธิต อย่างน้อย ๕ นาที

๒. มีน้ำหนักเบา ถือกระชับมือ เปิด/ปิด ใช้งานง่าย ไม่ยุ่งยาก ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๓. ความพึงพอใจของกลุ่มทดลอง มีความพึงพอใจมาก

๔. วัสดุหาง่าย ราคาประหยัด ปลอดภัยจากสารเคมี ให้คุณค่าทางจิตใจแก่ผู้ใช้ (ศรัทธาและนำวัสดุที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ สร้างมูลค่า)

๕. การใช้พลังศรัทธาในพระพุทธศาสนา พระสงฆ์ ในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันและแก้ไข

ปัจจัยความสำเร็จ

๑. ความสามัคคี ของ อสม.และจิตอาสา ภายใต้กลุ่มจิตอาสารักษ์ท่าช้าง ที่ร่วมดำเนินงานยุติปัญหาเอดส์/STI ในระดับพื้นที่ ทำให้ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากแหล่งทุนของจังหวัดพิษณุโลก ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรชุมชน และคณะสงฆ์อำเภอพรหมพิราม มาดำเนินงานด้านการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

๒. มีการสนับสนุนทางวิชาการและเทคนิคกระบวนการทำงานจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่กลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๒ จังหวัดพิษณุโลก สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพรหมพิราม โรงพยาบาลพรหมพิราม และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านนาชุม เป็นต้น

๓. การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในชุมชนที่มีความเสี่ยง ผ่านช่องทางของเครือข่ายทางสังคมของแต่ละกลุ่มเสี่ยง เช่น การเข้าถึงกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย ผ่าน "ตัวแม่" ของกลุ่ม การเข้าถึงกลุ่มวัยรุ่นผ่านตัวแทนของกลุ่มวัยรุ่น การเข้าถึงชุมชนด้วยวิธีการที่เป็นกันเอง มีพื้นฐานของการมีสัมพันธภาพที่ดีจากคนในชุมชนเดียวกัน เครือญาติ ทำให้เกิดความไว้วางใจ เชื่อใจ และยอมรับการ ดูแล สามารถยืดหยุ่นการบริการ และการส่งต่อเชื่อมต่อที่จัดการได้ สะดวก รวดเร็วและง่าย ไม่มีขั้นตอนที่ยุ่งยาก ความเป็นมิตรต่อกัน เกื้อกูลกัน รักษาความลับ ซึ่งเป็นปัจจัยเอื้อต่อการดำเนินงาน ที่ดี เพิ่มจุดให้บริการให้มากขึ้น เช่น ศูนย์บริการชุมชน ๓ แห่ง

โอกาสในการพัฒนา

๑. ร่วมมือกับองค์กรภาคประชาสังคม และเครือข่ายผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี กำหนดวิธีการเข้าถึงกลุ่มประชากร เป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม เช่น เพิ่มแกนนำและความสามารถในการบริการ ในศูนย์บริการ ชุมชนทั้ง ๓ แห่ง เพื่อเพิ่มช่องทางจากการใช้นวัตกรรม Magic Box ให้ครอบคลุมทุกจุดบริการตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีโดยสมัครใจ (VCT) ในชุมชนให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกในการรับบริการ และการส่งต่อโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือโรงพยาบาลที่เลือกรับบริการ

๒. ผลักดันให้กลุ่มจิตอาสาสมัครทำซ้ำ และองค์กรภาคประชาสังคมในพื้นที่อำเภอพรหมพิราม ซึ่งทำงานใกล้ชิดกับกลุ่มประชากรหลักได้มีโอกาสเข้าถึงกลุ่มประชากรนี้ เพื่อแนะนำและส่งต่อมายัง VCT clinic หรือทำการตรวจหาการติดเชื้อ โดยใช้ชุดตรวจเอชไอวีด้วยตนเอง (HIV self-testing kit) รวมถึงการขึ้นทะเบียนเป็นหน่วย VCT แกนนำได้รับการฝึกอบรม และตรวจประเมินจากผู้เชี่ยวชาญในจังหวัด ว่ามีความน่าเชื่อถือ สามารถให้บริการตรวจและให้คำปรึกษาได้

๓. เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์หลัก และสื่อสังคมออนไลน์ (social media) โดยใช้การสื่อสารในเชิงบวก หรือให้กลุ่มคนที่มีอิทธิพลต่อความคิด และการตัดสินใจของกลุ่มเป้าหมาย (Influencers) มาให้ความรู้ และข้อมูลเกี่ยวกับเอชไอวีที่ถูกต้องเหมาะสมผ่านนวัตกรรม Magic Box โดยเฉพาะ บ-ป เพื่อสนับสนุนให้กลุ่มเป้าหมาย ออกมารับการตรวจหาเชื้อเอชไอวีโดยไม่มีการตีตรา

๔. ขยายบริการการตรวจร่วมกันกับผู้ให้บริการ เพื่อจูงใจให้ผู้รับบริการมุ่งสู่เป้าหมายการตรวจเอชไอวีด้วยความสมัครใจและเป็นความลับ สู่เครือข่ายผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเอชไอวี เพื่อเพิ่มการเข้าถึงผู้ที่มีความเสี่ยงในการได้รับเชื้อ ผ่านการชักชวนของผู้อยู่ร่วมกับเชื้อ หรือผู้ให้คำปรึกษาของผู้อยู่ร่วมกับเชื้อเป็นต้น

๕. พัฒนานวัตกรรม Magic Box บูรณาการทีมวิทยากรเอดส์ชุมชน ๕ อ. ประกอบด้วย อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อาสาสมัครผู้ติดเชื้อเอชไอวี อาสาสมัครกลุ่มความหลากหลายทางเพศอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และอาสาสมัครพระประจำวัด โดยประยุกต์ การประเมินพฤติกรรมเสี่ยงด้วยลูกปัด ๓ สี สู่การเฝ้าระวังด้วยปิงปองจราจรชีวิต ๗ สี ผสานแผนการดูแล ช่วยเหลือและแนวทางการดูแลแบบองค์รวม ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านสังคม จิตวิทยา U-U S&D ๒๐ เป็นต้นและการส่งต่อคลินิกชุมชน ร้านขายยาใกล้บ้าน เป็นต้น

๖. พัฒนาสื่อคู่มือการใช้งาน Magic Box เพื่อใช้ในการส่งเสริมในการนำนวัตกรรม Magic Box ไปใช้ เช่น วิดีโอ สาธิต Infographic เป็นต้น

๗. การให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่นๆ เช่น หนองใน ซิฟิลิส ฝืดาชลิง เริม เป็นต้น

ภาคผนวก

<https://www.youtube.com/watch?v=hZtekIUGEX8>

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๘

